

Ruše. Pri nas nismo čutili toliko svetovne gospodarske krize, dokler se tovarna za dušik ni odločila, da bo odpustila svoje delavstvo, a sedaj, ko jih je že odpustila 86 in jih namerava še več, smo jo tudi mi začutili občutno. Da pa obupancem vsaj nekoliko odpomoremo, smo ustanovili akcijski odbor, v katerem so zastopniki občine in vseh humanitarnih društev in kateri zbira imena ter podporo dobrih src da pomaga najrevnejšim. In tudi naše Prosvetno društvo je priredilo v prid brezposelnim v nedeljo dne 24. 4. m. popoldne ob treh v svojih prostorih Finžgarjevo dramo »Razvaline življenja«. Ves čisti dobiček je dalo društvo na razpolago akcijskemu odboru za od dela odpuščene reveže. — Kakor smo doznali, je gošpod Viktor Glaser, lesni trgovec v Rušah daroval brezposelnim revežem 60 metrov drv in tudi tovarna za dušik je baje dala akcijskemu odboru v isti namen na razpolago 10.000 Din. Hvale in posnemanja vredno dejanje! — Dne 7. februarja pa naše Prosvetno društvo priredi zvečer pustno komedijo, Gogoljevo »Zeniteva«, ki ponazoruje čisto neverjeten, a resničen slučaj, da namreč ženin tik pred poroko uide skozi okno, samo da se reši tako »sladkega« zakonskega jarma. Komedija je polna smeha, zato pa vibimo k tej veseli prireditvi že zdaj vse prijateljce smeja. — 15. januar 1932 je oni strašni usodni dan, ko so tudi naši delavci, kot je že zgoraj omenjeno, vrženi na cesto. In to so skoro sami družinski očetje. Nikakor nam pa ne gre v glavo, da podjetja, ki imajo poleg Slovencev zaposlene tudi inozemce, odpuščajo le Slovence. Slovenski delavci so gotovo tudi dovolj izvežbani. Kako pa postopajo druge države? Ali morda svoje domače delavce odpuščajo, da obdržijo v službi naše? Naj bi merodajni krogi tudi v tem oziru napravili red in vsaj na domačih tleh ščitili domačega človeka.

Vurberg. Za božične praznike, praznik novega leta in druge praznike in nedelje so nam domostovali našega bolnega vlč. g. župnika č. gg. patri minoriti iz Ptuja. Župljani vur-

berški se čutimo dolžne, da izrečemo omenjenim gospodom najsrčnejšo zahvalo. Zahvalo pa smo tudi dolžni gg. zdravnikom iz tukajšnjega ruskega sanatorija, kateri so vse svoje moči in sredstva uporabili ter nam našega g. dušnega pastirja ozdravili in ohranili za svoje nadaljno težko delo. Naj bo ljubi Bog vsem plačniki Našega nad vse delavnega ter za božjo čast vnetega vlč. g. župnika nam pa naj Bog še dolga leta ohrani! — Vurberški župljani.

Spodnja Sv. Kungota. Veselih novic nič ni pri nas. V preteklem letu smrt sicer ni kaj prehudu gospodarila, pobrala pa nam je najstarejši zakonski par, namreč Jožefa Žižek v 95. letu in Marijo Žižek v 88. letu, v zakonu sta živela 65 let. Ob božičnih praznikih so zvonovi peli 80letnemu Alojzu Polanec, bivšemu županu v Dobruju, v novem letu pa je razen enega šolarja legel v hladni grob blagi Anton Leber, ki je dočkal 81 let, čez 30 let bil cerkveni ključar in nekaj časa tudi župan v Gradiški. Naj počivajo v miru! — Spicke imajo o'roci skoro pri vsaki hiši. — V preteklem letu so našo cerkev parkrat obiskali tujci ter odnesli oltarne prte, sveče itd., še celo na božični dan so se pojavile te hudobe. — »Križa« slišiš povsod, pa jo tudi čutiš.

St. Peter pri Mariboru. V Viničigori je umrla prevzitarica Šnucet M., verna žena, spoštovana in priljubljena med farani. — V nedeljo dne 17. t. m. je bilo oklicanih 10 parov. Je pač ta šmentani pust letos kratek, zato se je treba požuriti. Vseh še ni, pravijo: če še kateri manjka, bo gotovo prišel na vrsto po Veliki noči, ko bo že vse zazelenelo in zacvetelo po lepih šentpeterskih hribih in dolinah.

Sv. Peter pri Mariboru. Tukaj smo pokopali Frančiško Fras, ženo Antona Fras. Nemila smrt jo je vzela v najlepših letih (50). Žaljuoč soprog in sedem nepreskrbljenih otrok žaluje zanjo, kakor tudi vsa okolica. To je pričal veličasten pogreb, kakor ga naša vas še ni videla. Rajna je bila prijazna in dobra napram vsakemu, zlasti revnim otrokom. Zanimala se je za vse lepo in dobro in zlasti podpirala godbeno umetnost. Zato so jej tudi godci od Sv. Martina in St. Petra

pod vodstvom g. Vinko Najvirta izkazali zadnjo čast na njeni poslednji poti. Pri nagovoru vlč. g. župnika Tkavca, ki jo pogostoma oskrbel s sv. zakramenti za umirajoče, ni ostalo skoro nobeno oko suho. V srce segajoče je bil pogled na obupno plakajoče otroke, ki so izgubili svoj najdražji biser. Ohranimo jej časten spomin! Naj v miru počiva!

Podova. Tukaj je bil v noči dne 22. januarja od ponočnjakov napaden obče priljubljeni fant Avguštin Skodič, ko se je vračal mirno domov od vaje za igro. Surovine so ga brez povoda tako obdelale, da je obležal revež v nezavesti. Taka podivjanost je sramota!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Življenjska bilanca za našo planinsko župnijo kaže v pretečenem letu sledeči izkaz: Trikratni »dax« pred oltarjem izgovorilo in zrkonski križ na rame naložilo si je 17 parov. Najmlajši ženin je imel 23 in najmlajša nevesta 17 let; najstarejši ženin 57 in najstarejša nevesta 50 let. Umrlo jih je 36, moških 16 in 20 žensk. Najstarejši je štel 88 let; lepa starost, kaj ne? Pa »za seme« imamo še bolj starega, ki bo dne 4. marca t. l. zdrčal v 90. leto. Leta 1929 jih je umrlo 55, leta 1930 46 in lahi 36; ako bodo smrti slučaji v tej meri padali, potem čez 3 ali 4 leta sploh ne bomo več umirali in bo o'len drugemu še bolj na poti, kakor smo zdaj. Da ta bojazen ni prazna, kaže tudi število rojstev, ki je lansko leto d seglo število 93, dečkov 52 in 41 deklic. Med lan ... krščenci je bila tudi deklica, katere vsled teže botra ni mogla na rokah držati, bila je namreč že 8 let stara in je prejela pri sv. krstu ime tiste znamenite žene, ki edina izmed vseh ni bila rojena. Pomudimo se še malo pri novorojenčih. Nekaj je bila navada (na počeh zapoved), da so za krsne botre jemali vedno dve osebi, ena moškega in eno žensko. Pri ... tega že davno ni več, ker so vloga krsnih botrov prevzela skoraj izključno ženske. Z ... klini novorojenčci si je proke grelo 12 botrov in 81 botric. Pa nismo »bovočljivi« lepenju spolu te štasti, katero nam odtehta izredno srečen slučaj, da je lansko leto pomrlo več žensk kakor moških in se narodilo več fantkov kakor deklic. — Kakor po vseh ... rajih, občutijo gospodarstvo stisko in pomanjkanje skrivilnega mamona, enako nam Pohorcem ni priznašeno. Velik

Pametni sodnik.

Nekoč je živel na Kitajskem slep popotni muzikant, ki je z dolgo palico tipal pot in je tako prišel iz kraja v kraj. Svoje gosli je nosil v vreči na hrbtu. Nekoč je pa prispel do plitve reke, a ni vedel, kako bi tu prišel na oni breg. — Tedaj je naletel na potujočega trgovca z oljem in ta mu je naklical:

»Pojdi, prenesem te čez vodo. Drži mi tačas mošnjo z denarjem, da mi ne pade v vodo!«

Slepec se je res obel sil možu na hrbet in je držal v rokah težko mošnjo z bakrenim denarjem, katerega je

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

II. POGlavJE.

Eni so udarjali na druge s svojimi kmeti, drug drugemu so ščuvali podložnike. In tako so postali prepiri med plemstvom povod kmečkega gibanja.

Ko se je bojeval Franc Tahí s Turki na Ogrskem, je zbrala vdova Uršula krog 800 tlačanov ter iztirala z njihovo pomočjo iz Susedgrada Tahovo redbino. Ko se je nato dvignil ban Peter Erdedi, da kaznuje Uršulo z orožjem ter vrne Tahu Susedgrad, so zbrali njeni zetje z Ambrožem Gregorijancem 3000 seljakov in so razpršili 3. julija 1565 pod Susedgradom popolnoma bansko vojsko. Odpor Heningovcev je bil zaman, ker je bil Franc Tahí leta 1566. ponovno vpeljan v svojo polovico Susedgrada ter Stubice, drugo polovico pa je prevzela kraljeva oblast, dokler se

ne konča pravda z vdovo Uršulo. Zdaj je začel Tahí neusmiljeno preganjati svoje nasprotnike, a strašno zatirati tudi kmete, ki so se bili borili proti njemu. Razpor zasebnega značaja se je vedno bolj širil. Bil je sprva omejen na Susedgrad ter Stubice, kjer se je zdelo kmetom vladarstvo Tahovo nepostavno in je bilo kljub temu kruto ter nasilno; a kmažu se je razširil tudi na druga gospodstva.

Ko je zmagal Tahí svoje plemiške protivnike, je skušal z nasilstvom in strahovlado streti tudi odpor kmetov. Toda vse bi bili mi seljaki še pretrpeli, da nam ni ta volk v človeški podobi oskrnil celo naše najsvetejše — naše družinsko življenje. Da je temu res tako, evo mene, oslepljenega Pavla Jurkoviča iz Brdovca, ki je zgubil vid na obe oči, ker se je obnesel za čast svoje edine hčerke.

Kar s tlake so odgnali grajski pandurji mojega otroka na Susedgrad, od koder ga ni bilo več domov. Koj smo zaznali, kaj in kako bo, saj stari Tahí in njegovi sinovi so že poprej onečastili iz naše okolice 14 deklet in žen. Ker otroka le in le

revež je kmet-vinogradnik, ki pridelanega vina ne more prodati, a si ga v najslabšem slučaju vsaj sam lahko privoščiti ter v obupnem veselju jucka in plše po zidanici. Mi Pohorci pa žalostni hodimo okrog naših žag, ker si s štuki, deskami in krajniki ne moremo več pokriti naših potreb; ako se oglasi kupec, moramo dati blago za vsako ceno, da se velikokrat niti delo več ne izplača. Sploh pa v sedajnem času vsak pridelek, najsibo les, vino ali živina, nima vrednosti, dokler je v kmetovi posesti; šele potem, kadar pride v druge, tretje ali četrte roke, dobi svojo pravo, dostikrat čezmerno vrednost. Vzamimo n. pr. samo vžigalice. Okroglo 2000 škatljic jih gre v eden kubični meter. Kmetje težko dobimo za rezan les 200 Din; za plohe pa komaj 30 do 50 Din za kubični meter. Ako odračunimo polovico tega zneska k stroškom, ki jih ima tovarnar, mu še vseeno ostane 1000 Din dobička. Kdor zna in sme tako gospodariti, takemu se pač ni dati gospodarske »griže«. Obupni kmetov položaj in rešitev iz tega stanja je na kratko pa stvarno orisal neki kmet iz sosednje župnije z naslednjimi besedami: »Ko sem posestvo prevzel, sem bil do vratu zadolžen; komaj sem se tekom let izkopal in izplačal dediče ter se malo oddahnil; zdaj, ko nobeden pridelek nima vrednosti in je hrana, katero povzijem, več vredna kakor pa moje delo, sem pa spet začel v dolgove lesti. Vem, kaj bom storil! Vložil bom stvarno sestavljeno in zadostno kolkovano prošnjo na pristojno ministrstvo in se dal — upokojit!« Bog ga usliši! Ako se mu njegova nakana posreči, mu bomo drugi takoj sledili!

Št. Ilj v Slov. gor. Nenavadna smrt je zadela vpokojenega železniškega čuvaja in posestnika Franca Žnidariča. Imel je na domu kolino, na katere je povabil tudi svoje znance. Zvečer, ko je bilo že vse gotovo, je povabil goste v sobo, kjer je bila že pripravljena večerja. V veži pa je ostala še miza, ki je spadala v kuhinjo in jo je hotel tudi tja prenesti. Pri tem pa je hipoma začutil strašne bolečine v trebuhu ter se z glasnim klicem vrgel na posteljo. Ker bolečine niso odnehale, so ga prepeljali ponoči v bolnišnico, kjer je bil takoj operiran, toda je kmalu po operaciji umrl. Pri operaciji so ugotovili, da mu

je vsled prenosa sicer ne težke mize pošlo malo črvo. Kratko pred usodno nesrečo se je še izrazil svojim znancem in prijateljem, da bi rad živel še vsaj 20 let v Hočah, kjer se sedaj počuti tako srečnega na svojem novo kupljenem posestvu, poleg tega pa si je pogosto želel, da bi ga Bog obvaroval, ko mu že enkrat istečejo ure življenja, dolge bolezni, v čemur je bil tudi uslišan. Pokopan je bil dne 16. t. m. na magdalenskem pokopališču na Pobrežju pri Mariboru.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Pri nas se pogosto sliši glas župnijskih zvonov, ki naznanjajo, da je neusmiljena in neurudna koščena žena prišla in vzela iz vrst naših župljanov svojo žrtv. Smrt menda hoče doseči ali pa še celo preseči število v ravnokar preteklem letu. 18. t. m. smo spremili na kraj večnega počitka Jakoba Hrga, prevzičkarja iz Kukave. Svočas je blizu in tudi dalje okoli hodil kopat studencev in je s tem pripomogel, da imajo zdaj marsikje v neposredni bližini zdravo in dobro pitno vodo. Malo prej, to je dne 30. decembra, smo spremljali na isti poti njegovo ženo Marijo. Sedaj malo pogledjmo nazaj, kako smo se v minulem letu 1931 gibali: rojstev smo imeli 90, poročenih je bilo 12 parov, umrlo jih je 89 in nekaj po raznih bolnišnicah. Malo je let, da bi v naši župniji bilo število umrlih tako visoko. Že samo v vasi in okolju Gabernik je tekom lanskega leta zapustilo pet ljudi to solzno dolino in so se preselili, kakor unamo v boljše večnost. Zanjega izmed teh smo izročili materi zemlji Antona Crk, zasebnika, starega 77 let. Bil je svoj čas kovač, potrpežljiv in mirnega značaja. Bil je tudi darožljiv, kapljič, ki je zrasla v njegovem vinogradu, je dal marsikomu okusiti. Potrebeli so na njegovi sedmini darovali 80 Din za novo bogoslovje v Mariboru.

Zornji Žerjavci. Dne 19. januarja je nafante pretresla žalostna vest, ko smo zvedeli, da nas je nenadoma za vselej zapustil mladenič Feliks Perko v starosti 17 let. Po kratkem hiranju vsled neozdravljive pljučne in srčne bolezni je podlegel smrti dne 19. t. m., spreviden s sv. zakramenti. Truplo vlega mladeniča smo v petek, dne 23. t. m. spremili k zadolemu počitku na mirodvor pri Sv. Lovrencu. Potreba so se udeležili v velikem številu tukaj-

šnji fantje ter mnogo občanov. Vsem iskrena hvala! Dragi naš Feliks, v miru počivaj! Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje!

Sv. Ana v Slov. goricah. V soboto dne 16. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku Jakoba Zemljiča. Živel je med nami 83 let čil in krepek. Zadnje leto je veliko trpel vsled hripe ter ji je tudi podlegel. Pokrepčan s tolažili sv. vere je v četrtek dne 21. t. m. mirno v Gospodu zaspal. Bil je v svojem življenju pravi kristjan, ki je svoje dolžnosti natančno izpolnjeval. Dolga leta je bil zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«, ki ga je teden za tednom željno pričakoval in zvesto prebiral. Zadnja leta je bil prevzičkar na posestvu pri sinu, kateri mu je lepo stregel v njegovi bolezni. Naj blagi mož v miru počiva!

Vogrčevci pri Ljutomeru. Nepričakovane smrti je umrla naša ljubljena mati Alojzija Kovačič v 60. letu svoje starosti. Dne 8. jan. zvečer je od srčne kapi zadeta obležala na poti, vračajoč se proti domu iz bližnje trgovine Viktorja Zdravca. Kljub vsemu naporu iskanju se je vsled temne noči posrečilo domačim najti truplo šele proti jutru. Blagopokojna je bila daleč naokrog znana kot vzgledna krščanska mati in vneta čitateljica našega katoliškega časopisja. Molitev, delo in prejemanje zakramentov je bila vsebina njenega lepega življenja. Dva dni pred svojo smrtjo je v ljutomerski cerkvi pobožno opravila spoved in prejela sv. obhajilo. Rajna je s svojim usmiljenim srcem in z radoderno roko celila rane gorja mnogim revežem in siromakom. O njenih lepih lastnostih so pričale velike množice ljudi, ki so jo škropile na mrtvaškem odru in jo spremljale na dan pogroba k večnemu počitku. Naša iskrena hvala vsem, osobito č. g. duhovniku, darovalcem vencev in petja, g. Marku Vajda za zahvalne besede ob odprtem grobu, kakor tudi g. Jozefu Štebih za poslovilne besede pred odhodom od doma. Blaga žena, počivaj v miru! Vsem ostalim, zlasti sinu, snahi in hčerki pa naše sožalje!

Svačinje. Komaj so utihnil mrtvaški zvonovi, so se oglašili iznova. Zapustil nas je g. Simonič Stanko, posestnik in bivši vinski trgovec pri Svetinjah. Oblaki žalosti in skrbi so zagrnil čelo zapuščenih vdovi, troje negre-

ni bilo na spregled, sem stopil sam na grad Sused in prosil grajsko služinčad, naj me pelje pred gospodarja. Starega ni bilo doma, prišel je sin Gabrijel in me koj nahrulil, kako sem se sploh drznil, prestopiti grajski prag, spadam vendar v hlev med živino! Pri tem zasmehovanju je zavrelo po meni, stisnil sem pesti in zavpil: »Vi spadate z očetom vred v svinjak, jaz sem danes tukaj, da zahtevam zadoščenje za onečaščenje otroka, ki ječi že dneve kot mučenica v ječi!« Fante se je stresel od jeze, pordečil, zgrabil za meč in se pogнал proti meni, da bi me zabodel. Z roko sem mu iztrgal rezilo, ga prelomil na kolenu in za sabljo bi bilo tudi po mladem plemenitku, da me ni lopnil nekdo z nekaj trdim zadaj po glavi. Udarec je bil tako silen, da sem se zgrudil v nezavest. Zbudili so me z mrzlimi polivi in spoznal sem, da sem zvezan na rokah in nogah. V obraz se mi je zarežal s peklenko globo, Bog mi grehe odpusti, plemiški vrag Gabrijel. Zabrutil mi je na glas, da mi ne vrne otroka, še bo z njo plašljivo golobico mnogo zabave, predno bo pomnila celo življenje, kaj znajo Tahi. Gledal me je po tem ob-

jasnilu škodoželjno in se divil nad mojo onemoglostjo, sem mu pač pljunil v obraz. Z ostankom zlomljenega meča se je zakadil v mene na tleh ležečega in začel suvati v mene z rezilom, kamor je pač zadel in med mesarjenjem je preklinjal nebo in zemljo in prisegel, da ne bom videl nikdar več vlačuge, kateri sem oče!

Kaj se je godilo nadalje z menoj na gradu, ne vem, zavedel sem se šele po preteku nekaj dni na svojem domu, kjer so mi povedali, da mi je izkljuval grajski jastreb oči, me razsekal po obrazu ter telesu, otroka pa drži še sedaj v svojih vražjih krempljih! Ko sem stopil po mesecih zopet na noge, sem vzel v roke palico in naprosil soseda Peretičevega Ivico, da me vodi za roko iz kraja v kraj po celi Sloveniji do Gradca, kjer bom tožil Tahe za oskrumbo edine hčerke in radi meni prizadete najtežje telesne poškodbe. Gospoda bo sodila Tahe na papirju in to pravo zahtevam od kralja kot zadoščenje za ugrabljenje časti hčere in za iztaknjene oči. Krvavi in že dolgo zasluženi obračun bodo napravili s Tahi in njegovo družbo moji rojaki Zagorci in bratje Slo-

trgovec z oljem dobil za svoje blago.

Ko sta dospela na drugi breg, je hotel dobrosrčni mož zopet vzeti svoj denar, ali slepec mu ga ni hotel vrniti, češ, da je to — njegov denar. Začel je kričati in glasno tarnati, da hoče trgovec njega, ubogega slepca, spraviti ob denar. Trgovec se je zaman branil. Ljudje so se postavili za slepca in so trgovca celo hoteli nabiti. Slepec in trgovec sta se zatekla k sodniku, uglednemu mandarinu.

Sodnik ju je mirno poslušal, nato je še nekaj vprašal in nazadnje je rekel:

»To naj razsodijo le samo vodni bogovi!«

skrbljenih otrok je zaplakalo ob mrtvem očetu. Mrtva, hladna je roka, ki jih je milovala, ona roka, ki jim je dajala vsakdanjega kruha. Med tem, ko je ležal pokojnik na mrtvaškem odru in so ob njegovem vznožju bridko plakale uboge sirote, so pa v dem žalosti doneli veseli poskočni glasovi radio-glasbe. Vsi, ki so to slišali, so bili neprijetno prizadeti. Preostalih naše iskreno sožalje! Tolaži jih naj zavest, da uživa pokojnik zdaj boljše življenje brez trpljenja in brez skrbi. Saj bo tudi ločitev le kratka. Sv. križ, znak vstajenja, nam pravi: Na svidenje nad zvezdami!

Ormož. Nepričakovano zapustila našo faro dva odlična duhovnika: Vlač. g. župnik Ciril Lekšan prevzame vodstvo graščine Velika Nedelja. Dosedanji kaplan g. Alojzij Pirš pa je imenovan za župnika v prijazno faro Dramlje pri Celju. Škoda obeh gospodov! Naša fara izgubi mnogo. Obadva dobra in vneti dušna pastirja sta še prav posebno delovala za vzorno vzgojo naše šolske mladine. Vlač. g. župnik Lekšan si je pridobil tudi posebne zasluge z delom na polju prosvete. Prijazna, miroljubna, poštena in požrtvovalna duhovna gospoda s plemenitim duhom in zlatim srcem bodo farani ormoške fare težko pogrešali. Faranom iz Dramelj pa k imenovanju novega g. župnika Pirša častitamo! Sedem let je ta gospod deloval pri nas in se s težkim srcem poslavljam od njega. G. župnik Lekšan je 4 leta pastiroval ormoški fari z odličnim uspehom. Njegovo delovanje za vzgojo šolske dece, za olupšavo cerkve in za blagor vseh župljanov vohče — bil je tudi občinski odhormnik itd. — ostané v trajnem spominu vseh faranov.

Središča ob Dravi. V Obrežu bodo priredile gojenke gospodinjstvo-nadaljevalne šole v nedeljo dne 31. januarja gospodinjstvo razstavo pri č. šolskih sestrah. Kdor bo hotel, si bo lahko brezplačno ogledal vsaj del tega, česar so se dekleta naučila iz kuharske umetnosti, šivanja, vezenja itd. Razstava bo odprta od pol osme ure zjutraj do pol pete popoldne. Pouk na šoli pa se zaključil na Svečnico dne 2. februarja. Isti dan bo ob pol treh popoldne kratka zaključna prireditev. — Te dni smo pokopali 98 let staro Ano Dogša, prababico iz Središča, potem pr. osemletno pridno šolarico

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjški žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gosposki ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg.

Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova cesta 11.

V Sv. Juriju ob Ščavnici

Josip Farkaš, trgovina.

V Kapeli pri Radencih.

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ptuju.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15. (pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupi, steklar.

Brumec Anton, trgovec, Gosposka 2 (pri nakupu za 200 Din)

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Dragico Kocjan iz Godeninec. Tej je upihnila luč življenja nalezljiva bolezen davica, zato se pogreba niso mogli udeležiti šolarji.

Sv. Marjeta na Dravskem polju. Dne 20. t. m. je umrl Jurij Jakopin v starosti 90 let. Bil je v petek dne 22. januarja položen k večnemu počitku ob obilni udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev. Naj v miru počiva!

St. Janž na Dravskem polju. Pokojni Ivan Furek, žandarski narednik v pokoju iz Zlatolič, je dolga leta služboval v južnih krajih, kjer si ji tudi napasel neozdravljivo jetiko. Pogreba se je udeležilo obilo ljudstva, tudi 11 orožnikov. Zahvaljujemo se vsem, ki so blagopokojnega spremljali k zadnjemu počitku, osobito gg. orožnikom, g. žandarskemu naredniku iz St. Janža za nagovor ter pevskemu društvu za ganljive žalostinke doma in na grobu. Dragi naš Ivan, počivaj v miru, dokler se ne vidimo nad zvezdami!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Kr. Banska uprava v Ljubljani je dne 28. 11. 1931 razrešila županijskih poslov: Čuš Franca, posestniškega sina v Mezgovcih; Šegula Martina, posestnika v Moškanjcih; Muhič Ivana, posestnika v Gorišnici; Bratuša Jožefa, posestnika v Samušanih; Ranfl Franca, veleposestnika v Gajovcih; Kolarič Martina, posestnika v Mali vasi; Kostanjevec Simona, posestnika v Muretincih; vsi iz župnije Sv. Marjeta niže Ptuja.

Sv. Vič pri Ptuju. V preteklem letu je bilo v naši fari rojenih 140, umrlih 95, poročenih 35 parov. Svetih obhajil je bilo podeljenih 12.000, previdenih 110 bolnikov. — Hranilnica in posojilnica naše fare prav lepo uspeva in ima vključ denarnemu pomanjkanju prav lep promet. V nedeljo dne 7. februarja bode posojilnica imela občni zbor v Slomškovem domu. Na programu bo tudi zanimivo predavanje, zato Vas vse uljudno vabimo že sedaj. — Popoldne bo ta dan lepa zabava v Domu z veseligr.

Lancova vas pri Ptuju. V petek dne 22. jan. je tu umrla znana veleposestnica Ivana Macun v visoki starosti 84 let. Naj v miru počiva!

Polenšak pri Ptuju. Nenadno in ob nenavadni uri so nas pretekli torek presnetili naši zvonovi ter so mogočno in turobno doneli s svojimi milimi glasovi, pošiljajoč zadnje pozdrave tja širom Slovenskih gorc našemu rajaku-domačinu, duhovniku vlač. g. Jožefu Janžekoviču, dekanu in konz. svetniku v St. Lenu. Rajni vlač. gospod se je rodil v naši župniji pred 64 leti, v mični vasi Polenci, v skromni, skoz in skoz krščanski in ugledni rodbini Martinovi. S svojo vsespešno nadar-

Zapovedal je, naj mu prinesejo veliko posodo z vodo. Vanjo je stresel vsebino mošnje in je dal denar dobro zmešati. Potem je pazljivo gledal v posodo. »Denar je trgovec; slepecu dajte sto udarcev s šibo!« je kratko odločil. Vsi so se čudili.

»Poglejte!« jih je pozval. »Na vodi plava vse polno olja. Če je trgovec dobil denar pri svoji kupčiji, ker nosi olje s seboj in ga na malo prodaja, mora biti na denarju, ki ga sprejema, nekaj sledeč olja — in glejte, da je res tako.«

Navzoči so se sami o tem prepričali in so glasno hvalili sodnikovo modrost. Zunaj pa

venci, ki vam je ženska čast svetost in vem, da je v vaših zdravih očeh mučenik oče, ki je moral plačati plemenitemu lopovu oskrumbo otroka z vedno izgubo — vida!

Pri nobeni pridigi še niso ihteli moški Pilštajnčani tako na glas, ko ob tokratni razlagi, zakaj je že prišlo na Hrvaškem do krvave zahteve izročitve stare pravde in zakaj da mora priti prej ali slej do tega koraka tudi med štajerskimi kmeti.

Ko se je poslavljajal slepec od njih, da bi nadaljeval pot proti Planini in Celju, so mu do solz ginjeni in hvaležni poljubljali palico in roke. Vsak se je hotel vsaj dotakniti mučenika očeta, katerega je vražja gospoda oslepila, ko mu je že poprej ugrabila ter onečastila otroka! Še tako živ ter natančen opis Tahovih trinoštev bi ne bil tako podžgal priprostih tlačanov, kakor jih je resnica ter očividni rop oči ter ženske časti. Uporna iskra, ki je že dolgo tlela, je povest hrvaškega brata razpihala, bilo bi treba samo zaklicati: Nad brezsrčno gospodo! in cela tolikanj miroljubna Bistriška dolina bi se hila dvignila, da maščuje z

ognjem in pobojem najbolj enostavne in najsvetejše človeške pravice!

* * *

III. Poglavlje.

Povest oslepljenega Pavla Jurkoviča je zapustila splošno najglobljejši utis. Iz orisa razmer po drugod so uvideli Pilštajnčani, da so pri njih prav za prav nebesa v primeri s Tahijevim kraljestvom po hrvaškem Zagorju. Vsak je bil prepričan v dno duše, da jim je slikal grajski kovač pekel kmečkega tlačanstva mnogo znojeje, nego je bil v resnici. Grajska kovačnica v Lesičnem je oživela koj po odhodu nesrečnega Jurkoviča in Pavel je postal čez noč ognjišče, ob katerem so se ogrevali ter navduševali tlačani iz Bistriške doline na boj za staro pravdo. Vsi so govorili: Ako slačijo danes pri živih telesih graščaki kožo Hrvatom, bodo jutri tudi nam. Pomagati moramo eden drugemu. Tahijeva tlaka je hujša od turškega suženjstva.

jenostjo se je povzpел do visoke duhovske časti. Milosrdnemu in priljubljenemu g. dekanu ohranimo domačinci Polenšani časten spomin! Preostali žalujoči sestri in vsem ožjim sorodnikom pa bodi na tem mestu izrečeno od pokojnikovih prijateljev in znancev Polenšanov najudanejšje in iskreno sožalje!

Brezovci pri Polenškaku. Spet je bela žena zamahnila s svojo ostro koso ter nam pokosila najstarejšo ženo 78letno Terezijo Šilak iz naše vasi. Pokojna je bila pridna in radodarna žena. Svoje trpljenje v parmesečni bolezni je boguvidano prenašala ter potolažena s svetotajstvi odšla po zasluženem plačilo tja, kamor je nas vseh usmerjen korak. Rajni naj sveti večna luč, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Spodnji Velovlak. Umrla je dne 18. t. m. po daljši in mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 68 let Marija Pihlar, posestnica in vdova v Spodnjem Velovlaku. Ob veliki udeležbi občinstva in v spremstvu dveh domačih č. gg. duhovnikov in č. g. stolnega kaplana iz Maribora smo jo na Nežino na njeni zadnji poti spremili k večnemu počitku. Pri odprtem grobu je imel domači vlč. g. župnik kratek, jednat govor. Razen omenjenih sta se pogreba udeležila tudi č. g. profesor Anton Kolarič, ter ravnatelj ptujske gimnazije g. dr. Josip Komljanec. Za rajno žaluje šest v krščanskem duhu vzgojenih otrok, izmed katerih je najstarejši sin zdravnik v Mariboru. Dobri rajni mamici bodi ljubi Bog za njen zemeljski trud obilen plačnik, žalujočim otrokom pa naše sožalje!

Oče pri Poljčanah. Začetkom tega meseca je umrla po kratki mučni bolezni v splošni bolnici v Mariboru gostilničarka in posestnica Ivana Mlakar iz Sp. Laž pri Ločah. Pokojnica, ki je štela šele 41 let, je bila kot skrbna in prijazna gostilničarka splošno priljubljena. Svojim štirim otrokom je bila dobra mati ter svojemu soprogu zvesta življenjska družica. Tudi pogreb, ki je bil v Mariboru, je pričal o velikih simpatijah, ki jih je uživala pokojnica med svojimi znanci in sorodniki. Naj v miru počiva!

Novacerkev pri Celju. Vse, kar je rojenega pod solncem, mora umreti. Temu večnemu zakonu se je morala pokoriti tudi zvesta Ma-

Oh, je imel Belakov Andrej zopet dobre čase ter pijače mesece naprej, ko je raznašal puntarske novice iz kovačnice po pilštajnskem trgu. Sedaj, ko je videl ter slišal slepega Jurkoviča, je slikal tudi lastno enooko slepoto kot posledico grajske brezsrčnosti in si priboril med domačimi mestó mučenika, v zahtevi po uresničenju klica: Za staro pravdo!

Le nekdo ni bil nič kaj vesel, da se je tako naenkrat ter iznenada poživila kmečka politika krog delavnic v Lesičnem. Ta nekdo je bila Pištelakova Ema, edinka najboljšega in glede premoženja najbolj trdnega tržana. Ni bila na zunaj krasotica, ker je bila izredno velike ter močne postave, pač pa res prava Emica po srcu in mehko milem pogledu. Njena zunanost je razodevala žensko moč ter nevstrašenost, njena beseda, oči in dekliski smehlaj so oznanjali, da še spavajo v njej vrline, dobrote ter globokosti materinega srca. Bili so tedaj trdi časi, ko je bila telesna moč v veljavi ter spoštovanju. Kdor je bil količkaj premožen in še na zunaj krepke postave, je nekaj pomenil.

Zamudnikom!

Onim, ki jim je naročnina za »Slov. gospodar« že potekla, pa niso še poravnali naročnine, vljudno sporočamo, da sedanje razmere za nabavo papirja itd. zahtevajo od nas velikih žrtev, ki jih bomo zmogli samo, ako bodo tudi naročniki izvršili svojo dolžnost. Zato nujno prosimo vse, ki še niso vposlali naročnine, da to čimpreje storijo!

Vse one, ki list prejema, pa ga iz kateregakoli vzroka ne bodo dalje naročali, naj nam to številko vrnejo in napišejo na ovitek z naslovom: Ne naročam več! Kdor tega ne bo storil, bo dolžen plačati vse številke, ki jih je dobil po dnevu, ko je naročnina zapadla!

Za ostale naročnike, ki trenutno ne morejo plačati naročnine, pa bodo nadalje ostali zvesti naročniki, smo sklenili počakati še do konca februarja. Vendar prosimo, da se to ne zlorablja! Kajti kdor bi dva meseca prejemal list, potem pa odpevedal, bo dolžen plačati kot smo danes objavili. Ostali pa se po vsej možnosti pridružite, da naročnino čimpreje vpošljete!

»Slovenski gospodar« stane celoletno 32 Din, polletno 16 Din, četrtletno 9 Din. — Ako nimate položnice, jo dobite na vsaki pošti in pripišite št. 10.603.

»Slovenski gospodar.«

rijina družbenica Julika Gorišekova, ki se je po dolgi in mukepolni jetiki, stara komaj 21 let, za vedno ločila od nas. Ko smo te obiskale v tvoji težki bolezni, si nam bila v prelopljivem, kako Marijin otrok voljno prenaša vso zemeljsko trpljenje in se ne boji smrti. Živela si pobožno, zato je bila tudi lahka

tvoja smrt. Upamo, da se že veseliš pri nebeški Materi, ki si jo tako prisrčno ljubila! Družbeni voditelj, vlč. g. kanonik in dekan Pavel Žagar, ji je ob odprtem grobu ginljivo govoril v slovo. Na domu in ob grobu so ji domači pevci zapeli žalostinke. Me se te bomo spominjali v molitvi, ti pa prosí v nebesih za nas. — Ravno isti dan smo izročili materi zemlji 73letno Elizabeto Krašan, ki je po prevozu v bolnico umrla. Malo zastrupljenje je podrla to na vitez krepko ženo. Pomoči je iskala v celjski bolnici, a bilo je že prepozno. Bila je 10 let vdova in je gospodarila s svojimi otroki, katere je skrbno vzgojila. S svojo pridnostjo in varčnostjo je dosegla, da je imela lepo posestvo. Bila je dobre srca, ni pustila nobenega reveža brez daru od hiše. Obedve nam ostaneta v nezabnem spominu. Bog jima daj za njuno trpljenje večno plačilo nad zvezdami.

Oria vas. Ne smemo molče mimo Miklavževega večera tukajšnje podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva dne 6. decembra m. l., ki je prav lepo uspel. Vrla podružnica izkazuje po komaj dveletnem obstoju znatne uspehe: nabavo drevesne škropilnice, zgradbo moderne sadne sušilnice in kar je velikega moralnega pomena, dvignila je zanimanje za umno sadjerejo ter članstvo za to strokovno usposobila. — Nič manj zadovoljiv ni bil uspeh Miklavževega večera tukajšnjega Podmladka Rdečega križa, ki se je vršil nekaj ur pred gori imenovanim. Ljubka mladina je s svojim nastopem priklenila naše številne udeležence. Miklavž pa kljub krizi tudi ni bil skop, nihče ni odšel praznih rok, za kar gre zahvala vsem darovalcem raznih darov, zlasti pa g. Etkovskemu, ravnatelju tovarne pletenin na Polzeli, ki je daroval za to priliko 65 parov prav dobrih nogavic. Pohvalno je omeniti udeleževanje tukajšnjega Podmladka na dobrodelnem polju: zbira namreč poljske pridelke (koruzo, fižol, krompir) ter jih pošilja gladojučim otrokom v Trbovljah. Za enkrat se izročajo darovi kuhinji kraljice Marije Trbovlje-Vode. — Še lepše bi bilo pri nas, če bi ne bilo te šmenatane krize. Malo nas motijo tudi ošpice, ki se širijo med šolsko mladino. Pa bo že bolje!

Zadržje, Šmarje pri Jelšah. Tamošnji gospodar Franc Jug spada brezdvomno med naj-

Pištelakova Ema je bila daleč na okrog na glasu, da njej ni najti para glede telesne moči in srčnih čednosti. Znano je bilo, da kot mladenka prelomi vsako konjsko podkev brez posebnega napora. Ako je izbruhnil prepir med vinjenimi gosti, je zadostoval njen glas ali žuganje s prstom, da so se prepirljivci pomirili v bojazni, da bi jih ne posadila na hladno in kot igračo dekliska roka. Domača in tuja grajska gospoda se je čudila njeni moči. Plemiči od daleč so jo vabili v grad, kjer je radevolje pokazala, da jej je podkev igrača in najtežji meč pero v roki. Ema je bila doma tudi na konju. Izurjenosti v sukanju na konju so jo zlahka navadili grajski orožarji, ki so pripovedovali gospodi bajne čine o orjaški Pilštajncanki, kateri je vsak vitez v najtežji opremi lutka. Moči njenih rok se ne more ustavljati še tako v rabi konja izvežban borec. Veliko stav je bilo dobljenih, ker mladostni tuji plemiči niso verjeli pravljici o goljatski trški dekliski, dokler ni bil širokoustnež ob denarno stavo in se je še skotalil s konja po izmenjavi prvih sunkov z orjakinjjo.

(Dalje sledi.)

se je čulo slepevo kričanje, ko je dobil za služeno kazen.

Štedanje v praporih.

Štediti je težje kakor pridobiti.

Štediti je zastužiti. Izposojevati si dela skrbi.

Bolje v plačanih četvrtih, kakor v izposojeni kočiji.

Kdor pare ne spoštuje kakor dinar, pride kmalu v dolgove.

Ni tisti bogat, ki ima mnogo, ampak tisti, ki malo potrebuje.

Ponosen potepuh.

»Kaj pa iščeš s tako vneto po časniku — Jure?«

»Oceno mojega zadnjega vloma!«

— —